

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

De abbreviatis propositionibus Sectariorum. tit. 12

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

rent opera ex dilectione erga personā Dei: idēd pro-
missionibus prēmiorum prouocāunt populum ad
pietatis opera, dicentes: Si seruaueris præcepta, ieiu-
naueris, oraueris, eleemosynam dederis, &c. tunc
mereberis vitam æternam, saluus eris, &c. Non ta-
men fuit intentio illorum, quōd talibus operibus si-
bimetipsis ex se possint mereri vitam, Hoc enim de-
rogāssent Christo, Gal. 2. Abstinebant quoq; ab huius-
modi propositionibus, sola fides iustificat, id est, sal-
uat, opera nostra sunt immunda & sunt peccata, legē
nemo seruare potest &c. Hęc enim plurimū populū
scādalizāunt, &c. Idēd docuerūt largē mereri distri-
butionem remissionis & salutis, & hęc licet non sint
merita, i. fides & opera, sunt tamen necessaria media.

DE ABBREVIATIS PRO-
positionibus sectariorum.

TITVLVS XII.

Primò sectæ magnam seductionem ex-
citāunt in populo formulis loquendi
abbreviatis, quibus verba scripturæ &
præcipua loca de fide mutilare, nec to-
taliter exprimere & recitare solent: sic
enim dimidiant, quæ proferunt: Fides sola iustificat
& saluat, & nullum opus: hoc intelligit vulgus ac si
non opus esset vllō bono opere: sed vbi manet tum
præceptū Dei? Idēd perfectus sermo & genuina scri-
pturæ interpretatio, Deus est qui iustificat, id est, pec-
cata remittit & vitam æternam largitur per fidem &
alia media, sacramentā & bona opera præceptorum
ipsius, Rom. 8. hoc modo dicit Paulus Deū iustificare
per fidem. Deus enim facit per mediū fidei, Deus sal-
uat per media bonorū operū, i. distribuit. Mat. 25. Ve-
nite benedicti, possidete regnū &c. Ioan. 5. Qui bonā
egerunt, ibunt in vitā æternam &c. fides sola sine pœ-
nitentia nō apprehendet iustificationē. Mar. 1. Pœni-

Cc temini,

remini, & credite Euangelio. Nec fides sola possidebit regnum absq; operibus pietatis & præceptorum Dei, Matt. 19. & 25. Multi ergo seducti sunt his modis sermocinandi, quibus illi imminuunt & dimidiant sententiam scripturæ, occinunt quidem iterum atq; iterum, opera nostra nõ merentur salutẽ, ergo non sunt necessaria, nõ iustificãnt, sola passio Christi facit &c. Sed quod Deus & Christus, qui semel hoc solus meruit, non vult id nobis distribuere, & quod nos id apprehendere non possumus, nisi hæc media habuerimus, non dicunt. Et licet non sint causa, propter quã Deus remittit peccata, sed sanguis Christi, attamen non fiunt frustra, nec in alium finem. Sed habent magna sua præmia, in hac & post hanc vitam.

1. Cor. 3. &
1. Cor. 15.

Alius abbreviatus illorum sermo est, omnia opera nostra sunt immunda & peccata. Ideo corã oculis Dei nihil sunt. Sola fides saluat &c. Iob 9. Verebar omnia opera mea, sed vbi manet Christi præceptum, Mat. 5. Sic luceat lux vestra corã hominibus, vt videãt opera vestra bona, &c. opera licet in sui natura sint immunda & imperfecta, attamen Deus purificat corda per fidẽ, Act. 15. facit arborem bonã, & fructum eius bonum. sed hoc tacet secta, quomodo Deus per fidẽ purgat opera, & accepta sibi facit, cum etiã ipsa opera bona sint fructus spiritus sancti, Gal. 5. Charitas, timor, patientia, obedientia præceptorum, sunt q; dona Dei: si immunda sunt, & sordent coram oculis Dei, ergo immundus est spiritus sanctus, & immunda dona dat Deus quod est blasphemia in Christum & spiritum sanctum. Sunt ergo bona opera dona DEI & bona & munda: sed quod propter carnis nostræ immunditiam, per hoc instrumentum & medium polluta fiãnt, hoc tollit gratia & misericordia Dei per fidem: Verum hoc nõ dicunt secta simplicibus, & opera nostra sunt quæ ex nobis naturaliter facimus, sed alia sunt, quæ gratia Dei per nos operatur.

Rursus

Rursus sermo abbreviatus est: Nemo potest DE I
 mandata seruare perfecte propter internam immu-
 nitatem. Ergo nihil faciunt ad salutē, solū crede in
 Christum; & hæc fides tibi imputabitur quasi seruā-
 ses præcepta. Nam Christus adimpleuit solus legem;
 Matth. 3. Et est finis legis ad iustitiam omni credenti,
 Rom. 10. id est, si tu credis in eum, ipse tibi imputabit
 suam obseruantiam legis, tanquā si tu fecisses, &c.
 Hoc quotidie nobis fabulantur sectæ, sed quod Deus
 dat adiutorium, id est, gratiā Spiritus sancti, quæ ad-
 iuuat nostram infirmitatem, quæ in nobis operatur
 obseruantiam præceptorum, pro hac via nobis possibi-
 lem, vltra quam Deus nihil à nobis exigit, non dicūt.
 Ioannes enim dicit 1. Ioan. 5. Mandata eius grauiā nō
 sunt. Et Philip. 4. Omnia possum in eo, qui me con-
 forrat, &c. Deus non plus à nobis exigit, quā suū
 adiutorio ex viribus nostris prestare possumus. No-
 uit Deus vires nostras, si illas veluti instrumenta no-
 luerimus Deo concedere &c. culpa in nobis est. Ad
 quid enim aliud Deus confert dona gratiarum, spiri-
 tum sanctum, & suam gratiā & adiutorium, nisi vt
 perficiamus suam voluntatem? Deus à nobis nō exi-
 git, vt volemus in aëre, quia alas nō habemus, nec
 ab equo exigit vt loquatur &c. Hoc ergo requirit à
 nobis Deus; vt negociemur cum suis donis, quæ no-
 bis concessit, Matth. 25. vltra non exigit. Hoc autem
 sectæ dicere nolunt populo. Sed simplicibus dicunt;
 Nemo potest præcepta DE I seruare &c. et si hoc
 verum est, non ex viribus nostris. At tamen adiuto-
 rio diuino possumus, quantum Deus à nobis exigit.
 Gerson de natiuitate Domini, serm. 1. part. 4. Nō dic,
 inquit, quia non potes mandata DE I seruare, sed
 quia non vis. Hæc enim est blasphemia in Deum, si
 diceret gulosus, non possum abstinere à potu: & di-
 ceretur ei, quia hoc poculum est veneno infectum;
 nunquid biberet? nō credo. Si luxuriosus pro quoli-

N.

bet actu deberet perdere digitum, nunquid coiret non credo. Si igitur sic potest abstinere, non obstante, quia dicit, Non possum continere: cur non etiam præcepta seruare? idè dic, Non volo seruare præcepta: & non, quia non potes.

Quartus sermo abbreviatus est, Christus pro nobis satisfecit, præstitit omnia & persoluit, obseruauit præcepta Dei, pro te orauit, vigilauit, passus denique est pro te, cælum meruit & consecutus est pro te, omnia debita pro peccatis tuis persoluit. Idè nihil amplius facere necesse habes, nisi vt credas solū hæc omnia pro te Christum fecisse, & ad tuam salutem emersisse. Hoc prædicant sectæ, & hic pedem figunt, sed vbi manet quod dicit Petrus 1. Pet. secundo. Christus pro nobis passus est, vobis relinquens exemplum, vt sequamini vestigia eius? Ad quid debeo de nouo nasci, Ioan. 3? Portare crucem meam, Luc. 9? ieiunare, orare, eleemosynam dare, Matth. 6? Ad quid pœnitere, Marc. 1? esse iustum plus quàm Scribæ & Pharisei? Matth. 5. Nisi iustitia vestra abundauerit &c. Ad quid exigitur paupertas spiritus, munditia cordis, pax, &c. Matth. 5. si sufficit solū credere externè, Christum omnia pro me satisfecisse? &c. Subindè etiam si Christus omnia fecerit, expedierit, & satisfecerit, quomodò tu particeps eris, nisi hæc opera & media habueris? nisi tu quoque vitam tuam immutaueris, & Christum secutus fueris? dices, non merebor hoc, Christus semel hoc meruit. Respondeo verum, sed quomodò proprium tibi erit Christi meritum? quomodò apprehēdes & retinebis, nisi per hæc media &c. sed fallaciter accipiunt sectæ hoc verbum, mereri: non enim de hoc simpliciter dicimus, sed de medio apprehensionis & retentionis: verū semiperfectus sermo apud sectas, facit semichristianos.

Quintus sermo abbreviatus, Humanæ traditiones sunt

sunt nihil, Deus illa rejicit. Nam dicit Matth. 13. Gratis me colunt doctrinis hominum atque mandatis. & Paulus 1. Timoth. quarto vocat doctrinas demoniorum. ergo totus papatus, in cantibus, organis, campanis, ferijs, ciborum delectu, vestibus &c. est diabolica doctrina. Hoc quotidie vulgo proponitur, & omnes ceremonie & ordo in Ecclesia dissipatur, sed quod dicit Paulus 2. Theff. secundo, non dicunt, scilicet, fratres state, tenete traditiones, quas didicistis siue per sermonem, siue per epistolam nostram, & quod Actor. 16. Paulus visitans Ecclesias, iussit seruare precepta Hierosolymitani concilij. Traditiones quae sunt contra DEVM & eius precepta, aut quae tollunt Dei precepta, sicut erat Corban Phariseorum Matth. 15. quod honorem parentum tollebat, & cultus idolorum contra Dei honorem promovebat, de quo Esai. 29. loquitur: tales, inquam, traditiones non vult Deus, sed quae ad cultum Dei fiunt atque honorem, vt ceremonie Ecclesie. Nam Deum decet iucunda decoraque laudatio. Psal. 146. aut quae bonum ordinem in Ecclesia prestunt, atque unitatem & pacem conseruant, sicut Paulus dicit 1. Corin. 14. Omnia honeste & secundum ordinem fiant in vobis: Aut quando diuina precepta sub traditionibus humanis seruantur, & fides exercetur vt monachus, sicut Ioannes Baptista sub vestitu cameli, & cibo atque potu austero, Matth. tertio digito ostendit Christum. Ioan. 1. seruat Dei precepta, &c. Nucleus sub testa later, Si rejcis testam, nec nucleum habebis &c. Sic est de Missa, libero arbitrio, &c.

Missam esse dicunt nouum sacrificium, nouam occisionem & crucifixionem Christi, per quam remissionem peccatorum nos consequi arbitremur, & quod omnia illa fiant in contumeliam Christi, &c. Hoc blaterant omni die. At quod nos docemus, Missam non esse nouum sacrificium, sed memoriam sacrificij,

Christi, nō mereri remissionem peccatorum, sed esse medium, per quod virtus sacrificij Christi nobis distribuitur, & quod sit verum laudis sacrificium &c. hoc tacent, & sic inficiunt homines: sed grande hoc est piaculum, in Ecclesia interpretatione peruersa loqui, aut de Euāgelio Christi, vt inquit Hieronymus, facere Euāgelium hominis peruersa glossa. Ideo dicit Apostolus 1. Corin. 14. omnia ad ædificationem fiant, & non ad destructionem, &c.

Sic abrumpunt sermonem: Papistæ adorant Sanctos, faciunt sibi Deum ex Sanctis, ponunt fiduciam salutis in illis, plus honorant illos, quam Christum, Sic Monachi eorum fundatores plus colunt & inuocant quam Christum &c. Hoc audiunt simplices, & putant esse verum, sed quod Catholici faciunt differentiam inter honorare & adorare, non dicunt. Aliud enim est adorare, & aliud honorare. Honoramus diuino præcepto parentes, sed non adoramus, Exo. 20. Honoramus parentes, qui nos educârunt corporaliter, & multa bona contulerunt. Sanctos etiam colimus & honoramus, quia nos docuerunt fidem Christi, educârunt in timore & disciplina Domini, 1. Cor. 4. inquit Paulus: In Christo Iesu per Euāgelium ego vos genui, etiam inuoco subsidium hominis viuētis: propterea autem non adoro eum. Adoratio soli Deo creatori debetur. Et quoniam vnus solus est creator Deus, ideo solus Deus adoratur, & nulla creatura: Creaturam honoramus, non autem vt creatorē adoramus. Ad Gala. 1. inquit Paulus, quod homines in se glorificabant Deum, & nos Deum in sanctis laudamus, &c. At dicunt. Nesciunt nostras orationes. Sed quis Angelis reuelat cōuersionem peccatorum, Lucæ 15? Sic etiam beati qui respiciunt faciem patris, omnia cognoscunt & sciunt, Matt. 18. Sic de mortuis abrumpunt sermonē: non iuuant suffragia mortuos, auaritia Monachorum & Sacerdotū hæc excogitauit, ob id

Ob id nihil sunt anniuersaria, fundationes Ecclesiarum &c. nihil profunt, non est ibi scriptura. At Ecclesia habet scripturam, 2. Machab. 12. quæ dicit, sancta, id est, non vana, nec peccatum, at salubris, non inanis aut frustranea est cogitatio pro defunctis exorare &c. Adducant sectæ claram scripturam, quæ perhibet suffragia nihil prodesse, nos hic habemus textum, quod profunt: nam dicit princeps Machabeus, Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis &c. Qui non credunt vitam post hanc vitam, illi non commendant multum suffragia. Nos non oramus pro simpliciter defunctis aut mortuis cadaueribus, sed quia scimus & credimus quod in Christo viuunt fideles, ideo pro illis oramus, &c.

VNA CVM SIT ECCLE-

sia, unde tot sectæ?

TITVLVS XIII.

Primò, hoc certò credere oportet, inquit August. Epist. 170. quod est sola vna Ecclesia, i. vniuersalis & secundum totum communis super totam terram, sicut radij Solis diffusa, quæ Spiritu sanctus tanquàm in vnâ maiam cogit in vnâ fide, & vniformi participatione sacramentorum. Ephes. 4. Vna fides &c. Et hæc sola est vera Ecclesia, quæ per totum orbem est extensa: sectæ verò quæ in angulo aut speciali prouincia regnant, non sunt Ecclesia, vt secta Arrij, Donati, &c. Nec est diuisa Ecclesia catholica, sicut sunt Ecclesiæ sectarum, quæ nec cum catholica, nec inter seipsas concordant. Catholica autem Ecclesia, quæ est columna & basis veritatis propter Christum, vniformiter credit articulos fidei & sacramenta, &c.

Secundò, quod sunt tot sectæ in Ecclesia, ex 1. Tim. 3.

Cc 4 instinctu